STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 33891
29 september 2026

Controleprotocol hoofdstembureau, Centraal Stembureau's (cluster)

Inleiding

Dit controleprotocol heeft als doel om de optellingen door de uitslagprogrammatuur te controleren. Het garandeert dat de resultaten van de digitale bestanden en het papieren proces hetzelfde zijn. Het hoofdstembureau is verplicht dit protocol te volgen.[1] Alle controles in dit controleprotocol kunnen plaatsvinden voor de zitting van het hoofdstembureau (HSB).

De controle gebeurt op basis van de optellingen van 3 willekeurige lijsten (steekproef). De vastgestelde lijsttotalen per gemeente moeten bij elkaar opgeteld hetzelfde zijn als het kieskringtotaal van die lijst, zoals opgeteld met de uitslagprogrammatuur door het hoofdstembureau. Deze controle draagt bij aan de controleerbaarheid en transparantie van de verkiezing.

Het hoofdstembureau legt in het proces-verbaal van de zitting verantwoording af over de uitvoering van het controleprotocol.

Onderdeel A – Uitwisseling en uitvoering controleprotocollen gemeentelijk stembureaus

Het hoofdstembureau ontvangt een digitaal bestand van de gemeentelijk stembureaus. Het hoofdstembureau controleert:
- of de digitale bestanden van de gemeentelijk stembureaus via het overdrachtsplatform 'Teluitslagen' zijn uitgewisseld. Deze bestanden gebruikt het hoofdstembureau voor de eerste invoer in de uitslagprogrammatuur.
- in de processen-verbaal van de gemeentelijk stembureaus of het controleprotocol met een positief gevolg is uitgevoerd.

Zijn de digitale bestanden niet uitgewisseld via het overdrachtsplatform 'Teluitslagen' of blijkt uit het proces-verbaal niet dat het controleprotocol is uitgevoerd? Dan moet het hoofdstembureau de burgemeester van de betreffende gemeente vragen dit zo snel mogelijk te regelen.

Het hoofdstembureau zet in het proces-verbaal van de zitting van het hoofdstembureau bij welke gemeentelijk stembureaus geen gebruik is gemaakt van een digitaal bestand, omdat het niet overeenkomt met het papieren proces-verbaal.

Onderdeel B: Controleoptellingen

→ **Alleen voor hoofdstembureaus met 1 gemeentelijk stembureau (GSB)**

Valt slechts één gemeentelijk stembureau onder het hoofdstembureau (dit geldt voor hoofdstembureau Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage)? Vergelijk dan de lijsttotalen van het proces-verbaal Na 31 met de lijsttotalen van het proces-verbaal O 7. Is daar geen verschil tussen, ga dan direct naar stap 7: invullen proces-verbaal. U hoeft dan geen steekproef te doen. Zijn er wel verschillen? Neem dan direct contact op met de Kiesraad.

→ **Voor alle andere hoofdstembureaus**

Stap 1: Loting van 3 lijsten

Controleer de optelling van 3 lijsten (steekproef). Welke 3 lijsten dit zijn, gaat via loting. Alle aan de verkiezingen deelnemende lijsten hebben een lot. Deze loten gaan in een pot waarbij niet te zien is welk lot bij welke lijst hoort. Trek vervolgens 3 loten. Controleer deze 3 lijsten.

Stap 2: Bereid de spreadsheet voor

Vul de digitale spreadsheet in met de 3 gelote lijsten. U heeft deze spreadsheet van de Kiesraad gekregen, via het overdrachtsplatform 'Teluitslagen'. Doe dit op een andere computer dan waar de uitslagprogrammatuur op draait. U kunt er ook voor kiezen de controle op papier te doen. Bijvoorbeeld als u weinig gemeenten in de kieskring heeft.

[1] Is er een besluit tot een *integrale* hertelling of een herstemming? Doorloop het controleprotocol opnieuw.

De spreadsheet komt er als volgt uit te zien:

Stembureau	Lijst A	Lijst B	Lijst C
GSB 1			
GSB 2			
GSB 3			
GSB 4			
GSB 5			
GSB 6			
GSB 7			
GSB 8			
GSB 9			
GSB 10			
GSB 11			
GSB 12			
Etcetera			
Totaal			

→ Vervang A, B, C door de lijstnummers van de lijsten die u controleert.

Stap 3: Invoeren lijsttotalen van de processen-verbaal gemeentelijk stembureau

Vul het totaal aantal uitgebrachte stemmen van de te controleren lijsten per gemeentelijk stembureau in op de spreadsheet. Deze neemt u over van het proces-verbaal van de gemeentelijk stembureaus (model Na 31-1 of model Na 31-2). U kunt direct starten met invoeren in de spreadsheet na de invoer in de uitslagprogrammatuur van het betreffende gemeentelijk stembureau.

Stap 4: Vergelijken lijsttotalen

Als alle gemeenten in de uitslagprogrammatuur én in de spreadsheet staan, kunt u de controleverge-lijking doen.

Vergelijk de totalen van de te controleren lijsten in de spreadsheet met de totalen in het uitgeprinte proces-verbaal O 7.

Zijn de totalen hetzelfde?

Ja → Ga naar stap 7: proces-verbaal invullen.

Nee → Ga naar stap 5.

Stap 5: Controleer op invoerfout spreadsheet

Bekijk bij welke lijst er een verschil is. Controleer op fouten in de overname van het lijsttotaal in de spreadsheet. Corrigeer fouten in de spreadsheet.

Zijn de totalen nu wel hetzelfde? Ga naar stap 7: proces-verbaal invullen.

Levert dit geen verklaring op en zijn er nog steeds verschillen? Ga naar stap 6.

Stap 6: Contact met Kiesraad

Heeft u alle stappen gevolgd en is er nog steeds een verschil tussen het proces-verbaal en de controletelling? Neem direct telefonisch contact op met de Kiesraad voor de vervolgstappen. Misschien is er een fout gemaakt bij het overnemen van de resultaten in de uitslagprogrammatuur. Of misschien werkt de software lokaal niet zoals verwacht.

Stap 7: Invullen proces-verbaal

Zijn de totalen hetzelfde? Vul rubriek 4 van het proces-verbaal in. Het controleprotocol is nu afgerond.